

Heerde

SAMEN
LEVEN
SAMEN
DOEN

coalitieakkoord

ChristenUnie | SGP

samen leven, samen doen

Gemeente Heerde

Met zes partijen bestuurt de gemeenteraad, samen met het college van burgemeester en wethouders, de gemeente. Samen willen we de komende vier jaren van de gemeente Heerde* een plek maken waar het goed wonen, leven en werken is. Nog beter dan nu.

Welke onderwerpen we dan belangrijk vinden?

- ☐ In ieder geval alles wat te maken heeft met het milieu, de natuur en het klimaat. En dat de keuzes die wij maken, ook goed zijn voor de generaties na ons. **Duurzaamheid**, dus.
- ☐ Een ander belangrijk onderwerp is **woningbouw**. Als coalitie zullen we de komende jaren alles op alles zetten om onze inwoners te helpen aan meer woningen.
- ☐ Tegelijkertijd willen we ook graag behouden wat goed is. De sportmogelijkheden, de culturele activiteiten, de winkels met lokale producten, de bibliotheek en nog veel meer. Alles wat bijdraagt aan de **leefbaarheid** in onze gemeente.

Om op deze onderwerpen -en op nog heel veel anderen- iets te bereiken, is er één ding heel belangrijk: **samenwerking**. Want als u naar de titel kijkt, ziet u onze overtuiging dat we alleen goed kunnen samenleven als we het ook samen doen. Samen werken aan onze dorpen en aan onze omgeving. En samen zorgen voor elkaar.

We hebben dit coalitieakkoord geschreven met de partijen Gemeentebelang Boerenpartij, CDA en ChristenUnie-SGP. Samen vormen wij de komende vier jaar de coalitie. Terwijl we bezig waren met schrijven, hebben we de oppositiepartijen (D66-Groen Links, PvdA en VVD) gevraagd om mee te kijken. En hebben we rekening gehouden met de onderwerpen die zij belangrijk vinden.

In dit coalitieakkoord staan veel ambities. Omdat ongeveer 70% van onze inkomsten van de rijksoverheid komen, bepaalt dat bedrag deze collegeperiode welke ambities we ook echt waar kunnen maken. In een collegeprogramma vertaalt het college van burgemeester en wethouders die ambities in meetbare doelstellingen. En geeft aan welke prioriteiten zij stelt en hoe ze alles gaat financieren.

Met dit coalitieakkoord in de hand, kan het college van B&W tussen nu en 2026 aan de slag. Samen met u, als inwoner, ondernemer of maatschappelijke organisatie.

Want dat is wat we belangrijk vinden in de gemeente Heerde: **samen leven, samen doen**.

Heerde, 25 mei 2022

Gemeentebelang Boerenpartij
CDA
ChristenUnie-SGP

Wim de Weerdt, William van Ommen
Joke Grotenhuis, Stephan Nienhuis
Gert van der Rhee, Wolbert Meijer

1. Bestuur	<i>duidelijke richting voor onze inwoners</i>	4
☐	We werken vanuit de kracht van onze gemeente	5
☐	We besturen goed	5
☐	We werken als gemeentebestuur, ondernemers en inwoners samen aan Heerde	6
☐	We werken samen met de gemeenten om ons heen	6
☐	We werken aan een veilige omgeving	6
2. Ruimte, ondernemen en wonen	<i>maximaal en sociaal</i>	7
☐	We bouwen voor onze inwoners	8
☐	We zorgen dat we meebewegen met de ontwikkelingen in de huizenmarkt	8
☐	We bereiden ons voor op een andere rol van de gemeente	9
☐	We houden Heerde goed bereikbaar	9
☐	We vergroten de verkeersveiligheid in de gemeente	9
☐	We faciliteren onze ondernemers	9
☐	We doen meer dan alleen werken	10
☐	We respecteren onze natuur	10
☐	We zijn een gastvrije gemeente	10
☐	We gebruiken minder energie en produceren andere energie	10
☐	We hebben plannen tegen teveel warmte en water	11
☐	We gaan voor schone lucht	11
☐	We willen dat materialen nog vaker opnieuw gebruikt worden	11
3. Sociaal maatschappelijk	<i>samen en voor elkaar</i>	12
☐	We zorgen dat iedereen mee kan doen	13
☐	We benutten de kracht van de samenleving	13
☐	We steken een helpende hand uit	14
☐	We breiden de begraafplaats uit	14
☐	We creëren centrale ontmoetingsplekken	14
☐	We verbeteren de huisvesting van onze scholen	14
☐	We stimuleren inwoners en bezoekers om te bewegen	15
☐	We wonen waar anderen op vakantie gaan	15
☐	Wuule woont op t mooiste plekken in ons boeren vaderland	15
4. Bedrijfsvoering	<i>betaalbaar en haalbaar</i>	16
☐	We willen financieel gezond blijven	17
☐	We gaan verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld	17
☐	We maken keuzes	17

1. Bestuur

duidelijke richting
voor onze inwoners

SAMEN
LEVEN
**SAMEN
DOEN**

Van boeren tot bouwen. Van oudere tot jongere. En van verkeer tot vrijwilliger. Er zijn veel onderwerpen die deze collegeperiode de aandacht vragen van het gemeentebestuur. En waar wij, samen met u, graag mee aan de slag zouden willen...

Hoe we dat gaan doen?

☐ **We werken vanuit de kracht van onze gemeente**

Vanuit het verleden

Vooruitkijken kan eigenlijk niet zonder terugkijken. En wat hebben we bijzondere jaren achter ons liggen! Jaren waarin we als Heerder samenleving met elkaar de coronapandemie het hoofd geboden hebben. Met veel verliezen en rouw. Maar ook met zorg voor elkaar, steun en hulp. En we hebben niet alleen ons hart voor onze mede-Heerdenaren opengesteld. Ook de Oekraïense vluchtelingen die begin 2022 ons land binnenstroomden, hebben we liefdevol opgevangen. Waar een kleine gemeente groot in kan zijn, zei één van u daarover op Facebook. Vooruitkijkend willen we in Heerde graag verder bouwen vanuit die kracht, vanuit dat gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Als Veluwe gemeente in een grote wereld

Soms voelen we ons wel eens overweldigd door alles wat er speelt om ons heen. De toeslagenaffaire en de groeiende kansengelijkheid. De klimaatcrisis en de verharding van de samenleving. Geld dat veel minder waard wordt en niet genoeg woningen voor iedereen. In onze gemeente willen we blijven ontwikkelen. Ook al zijn de uitkeringen van de rijksoverheid soms niet eens voldoende om al onze taken uit te voeren. En kan een nieuwe crisis zomaar alle plannen weer overhoop gooien. We blijven zoeken naar de mogelijkheden.

☐ **We besturen goed**

Eerlijk, transparant en benaderbaar

Hoe we met onze inwoners willen samenwerken? Op een respectvolle manier. Dat betekent dat we duidelijk laten zien wat we doen, maar ook wat we niet doen. Soms nemen we besluiten die een deel van de Heerdenaren liever anders zou zien. Dat hoort bij het besturen van een gemeente. We luisteren en leggen onze keuzes uit. Dat doen we in heldere en begrijpelijke taal. En als u bezwaar wilt maken tegen een besluit dat we hebben genomen, dan zijn we benaderbaar. Daarom organiseren we een onafhankelijk aanspreekpunt, die een zogenoemde ombudsfunctie heeft. Om de drempel die af en toe ervaren wordt, lager te maken.

Als een team

Net zoals bij elke organisatie, kan het college van burgemeester en wethouders alleen besturen als het een team vormt. En als college, ambtenaren en gemeenteraad elkaar vertrouwen. Wat we gezamenlijk hebben, is dat we ons allemaal willen inzetten voor de samenleving. Voor u. Daarom werken we elke dag aan onderlinge openheid en respecteren we elkaar in al onze verschillen. Of die nu te maken hebben met de persoon of met de politieke kleur.

□ **We werken als gemeentebestuur, ondernemers en inwoners samen aan Heerde**

Participatie. Oftewel, samen dingen doen

In de gemeente Heerde zoeken we die samenwerking de laatste jaren steeds meer op. Doen we steeds vaker dingen samen. Want we zijn ervan overtuigd dat we alleen met zijn allen de plek waar we wonen nog beter kunnen maken. Om die samenwerking nog beter te maken willen we deze collegeperiode inwoners uitdagen om zelf met goede plannen te komen. We laten onze jeugd al vroeg kennismaken met de politiek, bijvoorbeeld in de vorm van een jeugdraad. Bij onze eigen plannen vragen we inwoners en ondernemers om mee te denken, mee te praten en mee te doen. We stimuleren particuliere en commerciële ontwikkelaars om de omgeving te betrekken bij ontwikkeling en uitvoering van hun projecten. En om ons, als samenleving, te helpen met die ontwikkeling schrijven we een samenhangend participatiebeleid. Met elkaar.

De enige manier om die samenwerking te laten slagen, is door duidelijke afspraken te maken. Bijvoorbeeld over wie welke verantwoordelijkheid heeft. Daarom maken we aan het begin van een project altijd duidelijk welke bijdrage de verschillende partijen leveren. Daarvoor gebruiken we de participatieladder.

Eigen zaken op orde

Dan kan je samenwerken heel belangrijk vinden, maar daarmee ben je er niet. Als gemeente moet je ook je eigen zaken op orde hebben. Daarom geven we hoge prioriteit aan de bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente. En maken we er een gewoonte van om met alle medewerkers houding en gedrag te bespreken.

□ **We werken samen met de gemeenten om ons heen**

We hebben elkaar nodig

De gemeente Heerde is een zelfstandige gemeente, die goed in staat is haar taken uit te voeren. Maar als samenleving zijn we natuurlijk verbonden met onze omgeving. De kinderen gaan in Zwolle naar school. En de buurvrouw wil graag een nieuwe baan, maar dan met maximaal een half uur reistijd. Daarom werkt Heerde met andere gemeenten samen. Dat doen we in de Regio Zwolle, in de Cleantech Regio en op de Veluwe. Zo delen

we kennis en ervaring. De komende jaren blijven we die samenwerking opzoeken. Dat doen we op onderwerpen als regionale woningbouw, jeugdzorg en de energietransitie.

Keuzes in tijdsbesteding

De samenwerking in verschillende regio's levert iets op, maar kost ook veel tijd. Van zowel ambtenaren als van de burgemeester en de wethouders. Daarom kiezen we ervoor om ons, binnen deze regio's, te focussen op onze samenwerking met Hattem en Epe, met de gemeenten in de kop van de Veluwe en met de gemeente Olst-Wijhe.

Gemeenteraad betrokken bij samenwerkingsafspraken

In samenwerkingssituaties worden besluiten genomen die effect hebben op de inwoners en ondernemers in de gemeente Heerde. Maar in veel gevallen heeft de gemeenteraad niet of nauwelijks de mogelijkheid om daar iets van te vinden. Daarom informeert het college van B&W de gemeenteraad in dit soort situaties zo goed mogelijk. En zoekt actief naar mogelijkheden om de standpunten van de Heerdense gemeenteraad in te brengen in de besluitvorming.

□ **We werken aan een veilige omgeving**

Preventie en handhaving

We breiden de handhaving capaciteit uit. BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren) zetten we in eerste instantie in om overlast te voorkomen. Dat kan zijn op allerlei onderwerpen: van drugsdealen tot hangjeugd tot hondenpoep. Maar als er dan toch overlast is, kunnen we met extra capaciteit ook beter handhaven.

Ondermijning

Als criminelen voor illegale activiteiten gebruik maken van legale bedrijven en diensten noemen we dat ondermijning. Hierdoor vervagen normen en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af. Ondermijning vindt ook in Heerde plaats en is slecht voor de samenleving. Daarom nemen we maatregelen om dit soort zaken op te sporen en terug te dringen. We zorgen dat er geen permanente bewoning is op onze vakantieparken, dat bebouwing niet lang leegstaat en dat gemeenteambtenaren en gemeentebestuur weerbaar zijn. En – ook heel belangrijk – dat wij allemaal ondermijning weten te herkennen en in actie komen om het tegen te gaan.

2. Ruimte, ondernemen en wonen

maximaal
en sociaal

Als we het hebben over ruimte, dan hebben we het over de ruimte waar we in Heerde met elkaar gebruik van maken. Alles wat we om ons heen zien, horen en ruiken. Onderwerpen die daaronder vallen zijn bijvoorbeeld bouwen, verkeersveiligheid, natuur en recreatie. Dit hoofdstuk zoomt op deze onderwerpen in. En beschrijft hoe we respectvol willen omgaan met onze omgeving.

We bouwen voor onze inwoners

Woningen voor jonge gezinnen en om doorstroom te bevorderen

We hebben behoefte aan meer woningen: zowel koopwoningen als huurwoningen. Veel verschillende doelgroepen zoeken passende woonruimte. In Heerde proberen we de komende jaren zoveel mogelijk te laten bouwen. Daarbij geven we prioriteit aan woningen voor starters, jonge gezinnen en doorstromers. Dat doen we zowel bij het bouwen van koopwoningen, als bij het bouwen van huurwoningen. Om dit mogelijk te maken, passen we ons woonbeleid eerder aan dan we eigenlijk van plan waren.

Visie op wonen en zorg

Het liefst geven we mensen de mogelijkheid zo lang mogelijk thuis te wonen. Sommige inwoners kunnen alleen thuis blijven wonen als ze zorg krijgen. Aan welk soort woningen is in de gemeente Heerde dan behoefte? En hoe moet die zorg eruit zien? Met de uitkomsten van een onderzoek dat uitgevoerd wordt, ontwikkelen we daar ideeën over.

Extra woningen op nieuwe en bestaande plekken

Als je in je gemeente woningen laat bouwen, kan dat op twee manieren. 1. Door inbreiding: bouwen op plekken binnen de bebouwde kom. 2. Door uitbreiding: bouwen op plekken buiten de bebouwde kom. In de gemeente Heerde willen we deze collegeperiode op een aantal plekken woningen laten bouwen. Inbreiding o.a. naast de MFA (multifunctionele accommodatie) in Wapenveld, in Veessen en in het centrum van Heerde. En uitbreiding aan de oostkant van Wapenveld en aan de zuidkant van Heerde.

Bij alle bouwprojecten vinden we het belangrijk om goed aan te sluiten bij de plek waar gebouwd gaat worden. Bijvoorbeeld met aandacht voor groen, privacy en parkeren. We betrekken de omwonenden altijd zo goed mogelijk bij dit soort bouwprojecten.

Bouwen doen we samen

Als gemeente bouwen we meestal niet zelf. Wel maken we het anderen mogelijk om te bouwen. Die ander kan een projectontwikkelaar zijn, een corporatie of een particulier. In alle bouwprojecten willen we als gemeente graag partner zijn. En ondersteunen we grote en kleine ontwikkelaars als zij de omgeving willen betrekken bij hun projecten.

We zorgen dat we meebewegen met de ontwikkelingen in de huizenmarkt

Betaalbare woningen

De prijzen van woningen zijn hoog. Dat maakt dat mensen die eigenlijk graag in de gemeente Heerde zouden willen blijven wonen, soms noodgedwongen naar een andere gemeente verhuizen. Om als gemeente toch te zorgen dat woningen ook voor mensen met een lager inkomen betaalbaar blijven, gaan we nieuwe instrumenten ontwikkelen. Daarmee kunnen we beter sturen bij aanvragen van projectontwikkelaars.

Verhuur van particuliere woningen door woningcorporaties

Woningbouwcorporaties verhuren sociale huurwoningen. En soms bouwt een particuliere projectontwikkelaar woningen waarvan hij er een aantal als sociale verhuur aanbiedt. We zoeken uit of we de verhuur van die woningen via de woningcorporatie kunnen laten lopen. Dat doen we om meer zekerheid te krijgen dat sociale verhuur ook sociale verhuur blijft.

Wonen op vrijkomende boerenerven

Schuren slopen en er een huis terugzetten. Dat kan met de Rood voor Rood-regeling. We gaan deze regeling aanpassen. Dat doen we om het aantrekkelijker te maken om op een boerenerf woonruimte te maken. En zo krijgen we meer woningen op erven dan tot nu toe. De aanpassing van deze regeling mag geen gevolgen hebben voor werkende agrarische bedrijven.

□ We bereiden ons voor op een andere rol van de gemeente

Nieuwe wijze van vergunningverlening en bouwcontrole

Met de komst van de Omgevingswet en de wet Kwaliteitsborging verandert de rol van de gemeente bij vergunningverlening. De eigen verantwoordelijkheid van de bouwer om goed te bouwen, is onder deze wetgeving groter. En de gemeente kijkt vooral achteraf of alles goed gegaan is. We bereiden onze ambtenaren voor op deze nieuwe rol. En we ontwikkelen een andere manier om onze dienstverlening in rekening te brengen.

□ We houden Heerde goed bereikbaar

Fiets en openbaar vervoer voorrang boven de auto

We vinden het belangrijk dat onze dorpen en bedrijventerreinen goed bereikbaar zijn. Voor die bereikbaarheid hebben we het STOP-principe: eerst Stappen (oftewel: lopen), dan Trappen (oftewel: fietsen), dan Openbaar vervoer, en dan pas de Personenwagen (oftewel: de auto). Wij gaan vooral het lopen en het fietsen stimuleren.

Investeren in fietspaden

Bewegen is goed voor de gezondheid. En fietsen dus ook. Daarom investeren we in een breed en goed onderhouden netwerk van fietspaden. Ook kijken we of we een bijdrage kunnen leveren aan een snelle fietsverbinding tussen Apeldoorn en Zwolle. Dat doen we dan op het traject Hattem-Epe.

□ We vergroten de verkeersveiligheid in de gemeente

Met beperkte middelen toch veiliger

De herinrichting van een weg of een wijk vanwege de verkeersveiligheid, is erg duur. Daarom zoeken we deze collegeperiode naar manieren om met weinig geld toch

de verkeersveiligheid te vergroten. We kijken kritisch naar onze rotondes. En we brengen op bepaalde plekken de snelheid terug van 50 km/h naar 30 km/h. Ook gaan we aan de slag met het rapport dat we hebben ontvangen van het meldpunt Verkeersgevaarlijke situaties.

Verkeersluw centrum

In de zomer is het druk in het centrum: er zijn veel toeristen en evenementen. Daarom gaan we minder verkeer toelaten op zaterdagen na 16 uur en op dagen dat er activiteiten zijn in het centrum. Dat doen we vanaf het einde van de middag en in eerste instantie als proef. En natuurlijk in overleg met ondernemers en aanwonenden.

Veilig, ook voor de kinderen

Als ouder wil je dat je kind veilig naar school kan lopen of fietsen. Daarom hebben we extra aandacht voor veilige loop- en fietsroutes naar scholen.

Pas op, groot wild!

Reeën, herten en zwijnen, schitterende dieren! Maar ze kunnen ook gevaarlijk zijn voor het verkeer. We zorgen dat de kans zo klein mogelijk is om wild voor de auto te krijgen. Dat doen we bijvoorbeeld met wildbeheer, hekken en wildroosters op de goede plekken.

□ We faciliteren onze ondernemers

Samenwerking tussen de 4 O's

Succesvol ondernemen doe je niet alleen. Daarom stimuleren we de samenwerking tussen de 4 O's: Overheid, Ondernemers, Onderwijs en Organisaties. Dat is goed voor de werkgelegenheid en de lokale economie. Ook de samenwerking tussen gemeente, provincie en buurgemeenten helpt daarbij. We stimuleren startende ondernemers. Met het ondernemersloket blijven we als gemeente goed bereikbaar. En als we een straat opnieuw gaan aanleggen of een plein gaan veranderen, doen we dat in overleg en afstemming met de ondernemers die daar mee te maken krijgen.

Stimuleren maatschappelijk verantwoord ondernemen

Tegenwoordig houden de meeste ondernemers rekening met de effecten van hun bedrijfsvoering op mens, milieu en maatschappij. De één doet dat meer dan de ander. Samen met de ondernemers ontwikkelden we het Actieprogramma Economie, waarin ook aan dit onderwerp aandacht wordt besteed. Dat actieprogramma gaan we de komende jaren uitvoeren.

Agrariërs: voedselmakers en landschaps-beheerders

We zijn trots op onze boeren en tuinders. Voedselproductie is heel belangrijk in ons buitengebied. We ondersteunen duurzame voedselproductie, waarbij de boer aansluit bij het landschap. Ook ondersteunen we de boer die zijn producten dichtbij huis verkoopt; de zogenoemde verkorte voedselketen. In onze gedachtenontwikkeling over het buitengebied hebben we landbouw voor ogen die klaar is voor de toekomst. En landbouw die respect heeft voor natuur en landschap. Voor de ontwikkeling van het gebied van de IJsselvallei is een masterplan geschreven dat we als inspiratie gebruiken.

□ We doen meer dan alleen werken

Cittaslow en Fairtrade

Heerde is een Cittaslow-gemeente. Een gemeente waar we bewuste keuzes maken en niet alles persé snel hoeft. Een gemeente waarin mensen met elkaar en voor elkaar leven en genieten van het goede dat het leven te bieden heeft. Ondernemers in de gemeente Heerde leveren een belangrijke bijdrage aan de lokale maatschappij. Denk aan het bouwbedrijf dat de voetbalvereniging sponsort. En als inwoners kunnen wij ook onze ondernemers weer steunen. Bijvoorbeeld door in onze eigen gemeente onze inkopen te doen.

De gemeente Heerde is niet alleen Cittaslow, maar ook Fairtrade. Want waar Cittaslow 'naoberschap' is voor de nabije naaste, is Fairtrade 'naoberschap' voor de verre naaste. Zo werken we aan een betere wereld voor iedereen. We blijven ook de komende jaren inwoners en ondernemers stimuleren om *cittaslow* én *fairtrade* te leven en te werken.

Vrije zondag

Er is één dag in de week waarop we even tot stilstand kunnen komen. Een dag die helpt balans te krijgen in een vol leven. Dat is de zondag. Die dag gebruiken we om te onthaasten en op adem te komen. Dit rustmoment willen we blijven bieden.

□ We respecteren onze natuur

Groen is goed

Hoe groener onze tuinen, daken en leefomgeving, hoe beter dat is voor mens en milieu. Voor ons de uitdaging om goed voor die natuur te zorgen. Met elkaar, want als inwoner kunt u heel veel zelf doen om groen en natuur de ruimte te geven. Daarom stimuleren we de komende jaren natuurontwikkeling en natuurbehoud op alle terreinen.

Variatie in planten en dieren

Bermen met veel kruiden en bloemen zien er prachtig uit. En zorgen dat er meer verschillende insecten en vogels komen. We gaan aan de slag met het bewust maaien van onze berm. Ook in het onderhoud van het overige groen brengen we de goede balans aan tussen verzorgd en natuurlijk.

□ We zijn een gastvrije gemeente

Kleinschalig en van hoge kwaliteit

In Heerde willen we graag dat bezoekers kunnen genieten van alles wat onze dorpen en onze natuur te bieden heeft. De overnachtingsmogelijkheden en de toeristische activiteiten moeten daar wel bij passen. Bij alles wat we de komende jaren ontwikkelen, hebben we daar aandacht voor.

Levendige en aantrekkelijke dorpscentra

De centra van Heerde en Wapenveld zijn gezellig en mooi, maar kunnen nog aantrekkelijker. Bijvoorbeeld met meer groen en beschutte terrassen. In de plannen voor die centra geven we dit een plek.

□ We gebruiken minder energie en produceren andere energie

Zonne-energie op verschillende manieren

Samen met andere gemeenten hebben we bekeken hoe we in onze regio het beste de overstap kunnen maken naar duurzame energie. Energie waarbij geen fossiele brandstoffen zijn gebruikt. In de gemeente Heerde willen we vooral de opwekking van zonne-energie stimuleren.

Dat doen we bij voorkeur met zonnepanelen op de daken. Bij zonnevelden vinden we het belangrijk dat die passen in het landschap. Of bijvoorbeeld geplaatst worden op een plek die al in gebruik is, zoals een geluidswal langs de snelweg. Welke regels we hierbij in de gemeente Heerde gebruiken, beschrijven we in het lokale uitnodigingskader.

Steeds meer isolatie, steeds minder gas

Niet alleen het gebruik van andere soorten energie helpt het klimaat. Ook minder energie gebruiken is goed. We hebben een plan om woningeigenaren en huurders te helpen met de overstap van gas naar andere energievormen: de transitievisie Warmte. Dat plan voeren we deze collegeperiode, samen met o.a. de woningcorporaties, uit. En zorgen we met elkaar dat, wijk voor wijk, steeds meer huizen (goed) geïsoleerd worden.

Inwoners en gemeente bundelen hun krachten

Zonnepanelen op je dak leggen, isoleren, een warmtepomp aanschaffen. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om dit soort maatregelen te nemen. Als het kan, springen we als gemeente bij. Met een duurzaamheidslening bijvoorbeeld. Maar er zijn ook andere manieren om op dit vlak iets te veranderen. Inwoners kunnen zich bijvoorbeeld verenigen in een corporatie, om samen te investeren in nieuwe energie. Denk aan Heerde Energiek. Als gemeente blijven we op deze manier samen met onze inwoners werken aan een betere toekomst. Wel zijn we daarbij afhankelijk van de financiële bijdrage die de rijksoverheid geeft.

☐ We hebben plannen tegen teveel warmte en water

Regionaal

Van heftige stortbuien, naar lange droogteperiodes. De gevolgen van de klimaatverandering kunnen we niet in ons eentje aanpakken. Daarom voeren we een regionaal plan uit om de droogte te bestrijden, overstroming tegen te gaan en water goed op te vangen en vast te houden. Dat doen we samen met partners als buurgemeenten en het waterschap.

En voor onze eigen gemeente

In onze eigen gemeente spelen boeren de afgelopen jaren al een belangrijke rol in het opvangen van de effecten van de klimaatverandering. Maar ook als inwoner kun je een bijdrage leveren. Denk aan het opvangen van regenwater of meer groen planten in je tuin. Bij het maken van het omgevingsplan stellen we regels voor onze eigen

gemeente. Regels die maken dat we beter voorbereid zijn op de grote weersverschillen die het nieuwe klimaat brengt. Klimaatadaptatie noemen we dat.

☐ We gaan voor schone lucht

Schone Lucht Akkoord

Minder fijnstof, minder stikstof. Als gemeente Heerde ondertekenen we de komende periode het landelijke Schone Lucht Akkoord. In het akkoord staan allerlei maatregelen waarmee we kunnen zorgen dat ook de lucht in de gemeente Heerde in 2030 schoner is dan nu.

Vliegveld Lelystad

Over vliegveld Lelystad kunnen we kort zijn: de plannen daarvoor zijn niet goed voor de leefkwaliteit, de natuur en het woongenot in onze gemeente. Een laagvliegroute vinden we geen optie en het liefst zien we dat vliegveld Lelystad niet opent. Net zoals de afgelopen jaren zullen we hier voor blijven strijden.

☐ We willen dat materialen nog vaker opnieuw gebruikt worden

Winst voor het milieu

In onze gemeente laat een aantal toonaangevende ondernemers zien dat het heel goed mogelijk is om materialen opnieuw te gebruiken en daarmee winst te maken. Uiteindelijk willen we al onze materialen verwerken tot nieuwe producten; circulair zijn, dus. Daarom stimuleren we het bedrijfsleven om daar nog meer stappen in te zetten. Dat doen we met het programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen.

Plastic afval

In de gemeente Heerde willen we nog meer plastic afval verwerken. We onderzoeken of we de wijze van inzamelen kunnen verbeteren.

Het goede voorbeeld

Als gemeente geven we het goede voorbeeld, ook als het gaat om ons eigen koopgedrag. Want waarom iets van ver laten komen, als het ook door een lokaal bedrijf geleverd kan worden? En waarom iets van nieuw materiaal kopen als het ook van gerecycled materiaal kan zijn? Natuurlijk houden we ons daarbij wel aan de wetgeving die er voor inkoop is. Ook als het gaat om duurzaamheid dragen we een steentje bij. De komende jaren vervangen we onze afgeschreven auto's door elektrische auto's.

3. Sociaal maatschappelijk

samen en
voor elkaar

Met het woord maatschappij bedoelen we de samenleving. Of eigenlijk: een groep mensen en hoe die met elkaar omgaan. En ook als je het woord sociaal gebruikt, heb je het over die samenleving. In dit hoofdstuk vind je de ambities die de coalitiepartijen hebben voor de gemeente Heerde als samenleving. Met als rode draad de zorg voor elkaar.

☐ **We zorgen dat iedereen mee kan doen**

Belangrijke opdracht

Niet iedereen is hetzelfde. Maar ook al weten we dat als samenleving, het lukt ons niet altijd om iedereen ook een volwaardige plek in de samenleving te geven. Daarom blijft dat ook voor deze collegeperiode onze belangrijkste opdracht: zorgen dat iedereen zich gezien en gerespecteerd voelt. Of hij nou homoseksueel is of heteroseksueel. Theoretisch opgeleid of praktisch opgeleid. Goed ter been of slecht ter been. Iedereen telt mee. De Adviesraad sociaal domein helpt ons bij deze en andere uitdagingen.

Lezen, rekenen, achter de computer

Als je niet goed kunt lezen, kunt rekenen of met de computer kunt omgaan, is het soms moeilijk om aan alles mee te doen. Als gemeente zijn we er voor inwoners die hier tegenaan lopen. Dat doen we op twee manieren. 1. We helpen mensen beter te leren lezen of rekenen of de computer te gebruiken. 2. We zoeken naar mogelijkheden om mensen die dat niet kunnen, toch mee te laten doen.

Zorg voor de jeugd

De jeugd heeft de toekomst. Maar op weg naar die toekomst hebben kinderen en jongeren soms problemen, waar ze niet zelf uitkomen. Ook niet met hulp van hun ouders. Als gemeente werken we

samen met ouders, school en jeugdzorg om snel hulp te kunnen bieden. En mochten de problemen ertoe leiden dat een kind tijdelijk niet meer thuis kan wonen, dan geven we het het liefst een plek in een pleeggezin.

Eenzaamheid

Eenzaamheid komt voor onder de hele bevolking, maar vooral bij ouderen. Met het ouder worden wordt de kring van familie en vrienden kleiner en wordt het bewegen moeilijker. In de gemeente Heerde hebben we in beeld waar ouderen in een isolement lijken te komen. En zorgen we dat ze bezocht worden. Deze collegeperiode onderzoeken we of ook in de kleine kernen als Veessen en Vorchten behoefte is aan dagactiviteiten. Zodat ouderen dichtbij huis anderen kunnen ontmoeten. Ook kijken we of het mogelijk is om ouderen dichterbij voorzieningen te laten wonen.

☐ **We benutten de kracht van de samenleving**

Vrijwilligers

Als samenleving kunnen we niet zonder vrijwilligers. In de gemeente Heerde zetten veel vrijwilligers zich in op allerlei verschillende terreinen. En we zijn trots op al het werk dat zij verzetten. Als gemeente blijven we vrijwilligerswerk faciliteren: met subsidies of op andere manieren. En we zorgen voor eenvoudige regels en formuleren, om het vrijwilligersorganisaties en verenigingen zo gemakkelijk mogelijk te maken.

Mantelzorg

Als we het hebben over mantelzorg, dan hebben we het over de zorg van familie of vrienden voor iemand in hun omgeving. Vaak een zware en moeilijke taak. We bieden specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers. Zeker wanneer zij zorgtaken combineren met school of studie. Als gemeente maken we dat onze mantelzorgers van tijd tot tijd op adem kunnen komen.

□ We steken een helpende hand uit

Bij verslaving

Verslaving aan drugs, alcohol, gokken of gamen: het blijft een probleem en een zorg in onze maatschappij. Ook in Heerde en ook bij onze jeugd. De komende periode gaan we ons vooral richten op het voorkomen van een verslaving. Bijvoorbeeld door voorlichting op scholen. Maar ook de hulp als iemand al verslaafd is, vinden we belangrijk. Daarom steunen we zelfhulpgroepen zoals de AA en stimuleren we inwoners hier gebruik van te maken. En met Stip, het Steun- en informatiepunt, bieden we een laagdrempelige plek waar je om hulp kunt vragen.

Bij armoede

Niemand kiest ervoor om arm te zijn. Maar door allerlei oorzaken – stijgende energieprijzen, hoge inflatie – kan iemand toch in de schulden raken. En vervolgens ook de aansluiting bij de samenleving kwijtraken. In Heerde willen we mensen niet zien als een nummer of als een kostenpost. Daarom kijken we bij het verstrekken van bijstand naar de mens. We zoeken samen naar passend werk. Of we helpen hem of haar om een bijdrage te leveren aan de eigen buurt of gemeente. Bij de vraag om de kwijtschelding van schulden, zorgen we voor maatwerk.

Bij het huishouden

Steeds meer mensen kloppen bij de gemeente aan met de vraag om hulp in de huishouding te krijgen. Ondertussen zijn het er zoveel, dat deze regeling bijna onbetaalbaar is. Toch willen we graag dat mensen die huishoudelijke hulp echt nodig hebben, het ook krijgen. Daarom bepalen we in de toekomst op grond van iemands inkomen hoe hoog zijn eigen bijdrage wordt. Verder bieden we in eerste instantie de ondersteuning van een huishoudcoach. En ontwikkelen we de komende jaren nog andere manieren om inwoners te helpen zelf hun huishoudelijk werk te doen. Zodat we huishoudelijke hulp kunnen aanbieden in de situaties dat dat nodig is.

□ We breiden de begraafplaats uit

Laatste rustplaats

Inwoners die hun leven hebben geleefd in onze gemeente, willen we hier ook een laatste rustplaats geven. Daarom breiden we de begraafplaats in Wapenveld uit.

□ We creëren centrale ontmoetingsplekken

MFA (multifunctionele accommodatie) Wapenveld

In het centrum van Wapenveld komt een MFA. Daar komen in de toekomst onder andere de activiteiten van de Hof van Cramer, medewerkers van Stip, de bibliotheek en de huisartsenpost te zitten. Dit wordt een belangrijke ontmoetingsplek voor Wapenveld.

Voor de jeugd

Ook de jongeren in onze gemeente willen elkaar kunnen ontmoeten. Het liefst bieden we hen verschillende plekken aan, zowel binnen als buiten. Waarbij we gaan voor een combinatie van ontmoeten en ontspannen. Zo'n groep jongeren is soms luidruchtig. Daarom zoeken we naar locaties waar ze zichzelf kunnen zijn. En waar de jongerenwerker met hen in gesprek kan gaan.

□ We verbeteren de huisvesting van onze scholen

Modern met gezond binnenklimaat

Voor goed onderwijs is een goed schoolgebouw nodig. Modern, met mogelijkheden om te zorgen dat de lucht schoon blijft. Een gebouw dat koel is in de zomer en warm in de winter. Na onze ervaringen met corona weten we allemaal extra goed hoe belangrijk dit is. De komende jaren gaan we verder met het plan dat we hebben voor het moderniseren van de schoolgebouwen in onze gemeente.

Stap voor stap

Schoolgebouwen moderniseren of nieuw bouwen kost veel geld. Dus kan niet alles tegelijkertijd, al zouden we dat het liefst willen. De komende jaren blijven we realistisch en doen we wat mogelijk is. Stap voor stap en aan de hand van het Integraal Huisvestingsplan (IHP).

☐ **We stimuleren inwoners en bezoekers om te bewegen**

(Buiten) bewegen is gezond

Sporten en bewegen is gezond: of je nou jong bent of oud. En voor zowel jong als oud geldt: sport je samen met anderen, dan brengt dat contacten en gezelligheid. Daarom geven we in de gemeente Heerde de komende jaren extra aandacht aan sporten en bewegen. We blijven gebruik maken van onze buurtcoaches en buurtsportcoaches. We brengen extra verbinding aan tussen sport, onderwijs en zorg. En we gaan met ouders in gesprek over sport en een gezonde leefstijl.

Nieuwe regels voor sportaccommodaties

De meeste sportverenigingen hebben een clubhuis of een verenigingsgebouw, oftewel een sportaccommodatie. De gemeente heeft beleid voor sportaccommodaties en bepaalt wie waarvoor subsidie krijgt. Samen met de sportverenigingen kijken we hoe de bestaande regels aangepast zouden moeten worden. Doel is een begrijpelijk beleidsdocument en een subsidiebeleid dat geen onduidelijkheden oplevert.

Veilig zwemmen

Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen in onze gemeente goed kunnen zwemmen. We onderzoeken of, en op welke manier schoolzwemmen daarbij kan helpen.

Groene schoolpleinen en speelplekken

Lekker rennen en spelen in de natuur is gezond. Als Cittaslow gemeente willen we dat onze jeugd in een gezonde en groene omgeving speelt en leert. Daarom besteden we de komende jaren extra aandacht aan groene schoolpleinen en speelplekken.

☐ **We wonen waar anderen op vakantie gaan**

Kleinschalig en van hoge kwaliteit

In Heerde willen we graag dat bezoekers én inwoners kunnen genieten van alles wat onze

dorpen en onze natuur te bieden heeft. In een rustig tempo en op een ontspannen manier. Cittaslow, dus. De overnachtingsmogelijkheden en de toeristische activiteiten moeten daar wel bij passen. Bij alles wat we de komende jaren ontwikkelen, hebben we daar aandacht voor. Ook willen we de horecagelegenheden op het Heerderstrand en de Renderklippen nog aantrekkelijker maken. Niet alleen voor onze bezoekers, maar ook voor onszelf.

Ruimte voor iedereen

Eén van de sterke kanten van de gemeente Heerde is haar natuur. De variatie in landschappen zorgt voor veel bezoekers. We zorgen daarom dat er voor inwoners én voor gasten genoeg te doen is in de natuur. Zonder dat we elkaar in de weg lopen. Daarom stellen we per recreatiegebied regels op voor de veiligheid.

☐ **Wuile woont op t mooiste plekkien in ons boeren vaderland**

Oog voor het verleden

De schaapskudde op de Renderklippen, de IJsselhoeven en onze mooie molens. Allemaal vertellen ze ons iets over hoe we leefden in het verleden. Om te zorgen dat we het verleden niet vergeten, geven we onze cultuurhistorische elementen extra aandacht.

Cultuur brengt ons samen

Een cultuur is het geheel van gewoonten en gebruiken die maakt dat je bij elkaar hoort. Cultuur brengt ons, als gemeenschap, samen en laat ons zien: we horen bij elkaar. De gemeente stimuleert daarom de samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen in Heerde. We blijven gebruik maken van de ondersteuning van het Cultuurplein Heerde. En we ondersteunen culturele instellingen en musea. Denk aan Vrieze's Erfgoed, het Heerder Historisch Museum en het Zuivelmuseum.

4. Bedrijfsvoering

betaalbaar
en haalbaar

SAMEN
LEVEN
**SAMEN
DOEN**

Om de Heerdense samenleving te ondersteunen bij wat er nodig is, hebben we een gemeentelijke organisatie. In die organisatie zijn mensen aan het werk. Ook worden er spullen en dienstverlening ingekocht. Een goede bedrijfsvoering is dan belangrijk: die zorgt ervoor dat die organisatie goed draait. En dat inkomsten en uitgaven in balans zijn.

We willen financieel gezond blijven

Onderzoek Berenschot

De gemeente heeft haar huishoudboekje op orde. In de afgelopen zes jaar zijn onze schulden kleiner geworden en hebben we meer geld opzij gezet. Ook hebben we onze meerjarenbegroting op orde gebracht. Het onderzoeksbureau Berenschot heeft onze gemeente vergeleken met een aantal andere gemeenten en bevestigt dat. De komende jaren willen we dit zo houden.

Extra taken van de rijksoverheid

Ongeveer 70% van het geld dat de gemeente kan uitgeven, ontvangen we van de rijksoverheid. Maar het Rijk wil ook dat we als gemeente steeds meer taken uitvoeren. Denk bijvoorbeeld aan de jeugdzorg, aan de energietransitie en aan de huishoudelijk hulp. Daarvoor krijgen we niet genoeg geld. Daarom zullen we ons ook deze collegeperiode tegen deze onmogelijke opgave blijven verzetten.

We gaan verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld

Inzichtelijke en transparante begrotingen en jaarstukken

Alle taken die de gemeente uitvoert, worden betaald met gemeenschapsgeld. Daarom zorgen we voor duidelijke begrotingen, die goed laten zien waar we het geld aan uitgeven. Ook maken we overzichtelijke jaarstukken. Daarin laten we duidelijk zien aan welke zaken we meer geld hebben uitgegeven dan gepland en aan welke zaken minder.

Vorbereid zijn op investeren

We vinden het belangrijk om genoeg geld achter de hand te hebben om tegenvallers op te vangen: een spaarpotje dus. En we plannen uitgaven voor meerdere jaren alleen in als we zeker weten dat we ook meerdere jaren lang geld krijgen.

We maken keuzes

Zorgvuldige afweging van noden, wensen en belangen

Net zoals in een huishouden, zijn er ook in een gemeente altijd meer wensen dan er geld is. Wij zorgen dat de gemeenteraad de verschillende wensen, noden en belangen zorgvuldig kan afwegen.

Is het nodig om geld uit te geven aan iets wat heel belangrijk is voor de toekomst van onze inwoners? Dan willen we daar best extra geld voor lenen. Belangrijke uitgaven zijn dan bijvoorbeeld de verbeteringen aan het gebouw van de Noordgouw of de bouw van de MFA (multifunctionele accommodatie) in Wapenveld.

Afhankelijk van de bijdrage van de rijksoverheid

Misschien moeten we de komende jaren toch keuzes maken. Zaken niet doen, die we wel hadden willen doen. Dan kiezen we ervoor om zaken die te maken hebben met zorg of veiligheid te blijven uitvoeren. Ook bekijken we niet op bestaande voorzieningen. We vinden het in zo'n situatie ook belangrijk om bij mensen met een laag inkomen te kijken naar hun persoonlijke situatie.

Gemeentelijke belastingen

In een periode van prijsstijgingen en inflatiecorrectie is het best mogelijk dat de gemeentelijke kosten gaan stijgen. Toch proberen we de gemeentelijke belastingen op het huidige niveau te houden. Het bedrag dat de gemeente in rekening brengt voor haar dienstverlening (de zogenoemde leges), sluit aan bij wat die dienstverlening daadwerkelijk kost.

SAMEN
LEVEN
**SAMEN
DOEN**

